

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
PSICHOLOGINGVISTIKOS ĮVADAS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Laura Vilkaitė-Lozdiene Kitas (-i):	Filologijos fakultetas, Universiteto g. 5, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Bakalauro studijos	Pasirenkamasis dalykas

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Paskaitos ir seminarai	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti anglų kalbą B2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	125	32 val.: - 16 val. paskaitų; - 16 val. seminarų;	93

Dalyko (modulio) tikslas
Ugdomas studento gebėjimas a) suvokti pagrindines psicholingvistikos sąvokas ir tyrimų sritis, b) skaityti ir vertinti kitų atliktus eksperimentinius tyrimus, c) savarankiškai atlikti, atpašyti ir pristatyti psicholingvistinį eksperimentą.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas įgis teorinių žinių ir supratimo apie pagrindinius psicholingvistikos terminus ir sąvokas, gebės įgytas žinias taikyti.	Interaktyvios paskaitos, seminarai.	Seminaruose pasitelkiamas ugdomasis (formuojamasis) vertinimas.
Studentas gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintų ir kt.), ugdysis gebėjimus kritiškai studijuoti teorinės literatūros šaltinius ir mokslinius straipsnius.	Savarankiškos teorinės literatūros studijos, baigiamojo rašto darbo rengimas.	Be to, bus taikomas ir apibendrinamasis vertinimas, kuris bus kaupiamasis: • darbas seminaruose (dalyvavimas diskusijose, namų darbai) – 20 proc.; • rašto darbas, pristatantis studento atliktą nedidelės apimties psicholingvistinį eksperimentą – 50 proc. • testas sesijos metu – 30 proc.
Studentas gebės dirbti savarankiškai: susiplanuoti ir atlikti eksperimentą, pristatyti jį raštu vadovaudamasis pateiktais reikalavimais.	Baigiamojo rašto darbo rengimas.	
Studentas gebės efektyviai dirbti ir mokytis grupėje: pasidalinti užduotimis, atsakyti už darbo rezultatus, motyvuoti grupės narius kartu siekiant bendrų tikslų.	Darbas seminarų metu.	
Studentas gebės planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku).	Namų darbų seminarams rengimas, baigiamojo rašto darbo rengimas	

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Psicholingvistika: sąvokos ir metodai. Pagrindinės sąvokos. Psicholingvistikos istorija. Eksperimentiniai metodai psicholingvistikoje: akių judesių įrašymas, reakcijos laiko tyrimai, ERP, fMRI.	2						2	4	Harley (2014). The study of Language. <i>The psychology of language: from data to theory.</i> (3–25 psl.).
2. Kalba ir smegenys. Smegenų sandara ir veikla. Smegenų sritys ir kalba. Dvikalbių žmonių smegenys. Moterų ir vyrų smegenys kalbos požiūriu.	2						2	4	Friederici ir Wartenburger (2010). <i>Language and brain.</i>
3. Leksinis kalbos apdorojimas. Leksinio apdorojimo etapai. Žodžio aktyvavimas. Dažnumo ir semantinių asociacijų įtaka žodžio aktyvavimui ir apdorojimo greičiui.	2		4				6	14	Ellis (2002). <i>Reflections on Frequency Effects in Language Processing.</i> Fitzpatrick (2007). <i>Word association patterns: unpacking the assumptions.</i> Tiriamoji užduotis: semantinių asociacijų duomenų rinkimas.
4. Gramatinis kalbos apdorojimas rašytinėje ir sakytinėje kalboje.	2							4	Harley (2014) Understanding the structure of sentences. <i>The psychology of language: from data to theory</i> (87–320 psl.).
5. Diskurso lygmuo. Diskurso ir jo struktūrų suvokimas. Perkeltinės reikšmės suvokimas.	2						2	4	Harley (2014). How do we use language. <i>The psychology of language: from data to theory</i> (453–460 psl.).
6. Vaikai ir pirmosios kalbos įsisavinimas. Eksperimentai su vaikų kalba. Vartojimu grįsti (<i>usage-based</i>) kalbos įsisavinimo modeliai. Pastovieji žodžių junginiai.	2						2	4	Vaizdinės medžiagos peržiūra: „Patricia Kuhl. The linguistic genius of babies“ (TED pranešimas) „Why Do We Talk? (Horizon)“ (dokumentinis

									filmas)
7. Antrosios kalbos įsisavinimas ir dvikalbystė Kas yra dvikalbystė, kalbinė interferencija. Kalbinis reliatyvizmas: kalbos poveikis realybės suvokimui.	2						2	4	Harley (2014). Bilingualism and Second language acquisition. <i>The psychology of language: from data to theory (155–163 psl.)</i>
8. Kalbos sutrikimai. Afazija, Alzheimerio liga, pounsultiniai kalbos sutrikimai. Disleksija, jos paplitimas, pagalba disleksikams.	2						2	2	Vaizdinės medžiagos peržiūra: „left from write: What is Dyslexia?“ (trumpas dokumentinis filmas)
9. Psicholingvistinis eksperimentas. Eksperimento kūrimo etapai. Eksperimento metodo pristatymai. Įvairių reakcijos laiko eksperimentinių tyrimų skaitymas, analizė, komentavimas ir vertinimas. Eksperimentinės etikos suvokimas.			6				8	10	Įvairių publikuotų eksperimentų skaitymas, metodo, procedūros, rezultatų dalies analizė.
10. Eksperimento duomenų analizė. Eksperimentinės duomenų analizės (kiekybinės ir kokybinės) suvokimas. Apribojimų suvokimas.			4				4	21	Fields (2013) Why is my evil lecturer forcing me to learn statistics? <i>Discovering statistics using IBM SPSS statistics (1–18 psl.)</i> Eksperimento atlikimas Surinktų duomenų apdorojimas, analizė
11. Pasirengimas rašto darbui. Idėjos pristatymas, aptarimas. Duomenų analizės konsultacija			2				4	20	Eksperimento ir jo rezultatų aprašymas.
12. Egzamino laikymas								2	
Iš viso	16		16				32	93	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
<u>Kaupiamasis vertinimas:</u> 1. Darbas seminaruose ir namų užduočių atlikimas	20 proc.	semestro metu	1 balas – atlikta 70 proc. užduočių; 0,5 balo – atlikta 50-70 proc. užduočių 0 balų – atlikta mažiau nei 50 proc. užduočių.
2. Rašto darbas (1 000 – 1 500 žodžių apimties porose atlikto eksperimento aprašymas)	50 proc.		5 balai – 1) pasirinktas tyrimo klausimas ir apžvelgta atitinkama teorinė literatūra; 2) surinkti, pristatyti ir aprašyti tyrimo duomenys; 3) tyrimo duomenys analizuojami atsakant į pasirinktą klausimą; 4) tyrimas vertinamas kritiškai, aptariamas jo ribotumas; 5) darbas pateikiamas pagal reikalavimus, parašytas taisyklinga lietuvių kalba. 4 balai – darbas neatitinka vieno iš kokybės

			kriterijų. 3 balai – darbas neatitinka dviejų kokybės kriterijų. 2 balai – darbas neatitinka trijų kokybės kriterijų. 1 balai – darbas neatitinka keturių kokybės kriterijų. 0 balų – darbas neatitinka šešių kokybės kriterijų arba yra neatliktas.
3. Egzaminas raštu: 50 klausimų testas	30 proc.	sesijos metu	10 proc. teisingai atsakytų klausimų – vienas balas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Harley, Trevor	2014	The psychology of language: from data to theory		Hove: Psychology Press
Friederici, Angela D. ir Wartenburger, Isabell	2010	Language and brain	Wiley Interdisciplinary Reviews: Cognitive Science,1(2).	
Ellis, Nick C.	2002	Word association patterns: unpacking the assumptions	Studies in Second Language Acquisition, 24(2).	
Fitzpatrick, Tess	2007	Reflections on Frequency Effects in Language Processing.	International Journal of Applied Linguistics, 17(3).	
Fields, Andy	2013	Discovering statistics using IBM SPSS statistics: and sex and drugs and rock 'n' roll		Los Angeles: Sages
Papildoma literatūra				
Timothy B. Jay.	2003	The psychology of language		Upper Saddle River [N.J.]: Prentice Hall

Kurso aprašas atnaujintas: 2023-10-27